

Sygn. akt V CSK 369/17

POSTANOWIENIE

Dnia 9 stycznia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z wniosku T. [...] Spółki Akcyjnej z siedzibą w K.
przy uczestnictwie Gminy Miejskiej G.
o zasiedzenie służebności przesyłu,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 9 stycznia 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki postępowania
od postanowienia Sądu Okręgowego w L.
z dnia 2 marca 2017 r., sygn. akt II Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Uczestniczka postępowania - Gmina Miejska G. wniosła skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w L. z dnia 2 marca 2017 r. oddalającego jej apelację od postanowienia Sądu Rejonowego w G. z dnia 20 maja 2016 r., w którym Sąd pierwszej instancji stwierdził, że z dniem 28 maja 2010 r. wnioskodawca – T. [...] S.A. w K. nabył przez zasiedzenie na czas nieokreślony służebność przesyłu na nieruchomości stanowiącej własność uczestniczki. Nabyta służebność obejmuje prawo korzystania z pasa gruntu o szerokości 7,6 m, licząc do skrajnych przewodów linii elektroenergetycznej, w celu wykonywania czynności potrzebnych do eksploatacji, utrzymania, konserwacji, remontu, modernizacji i wymiany przebiegającej przez tę nieruchomość napowietrznej linii elektroenergetycznej 110 kV S-451, wraz z prawem wstępu i wjazdu w tym celu, z obowiązkiem uczestnika postępowania powstrzymywania się od działań uniemożliwiających wnioskodawcy wykonywanie tych czynności.

Od postanowienia Sądu Okręgowego skargę kasacyjną wniósł uczestnik, zarzucając naruszenie art. 7 k.c., art. 172 § 1 i 2 k.c., art. 292 k.c. w zw. z art. 352 § 1 k.c. w zw. z art. 305⁴ k.c. w zw. z art. 9 ustawy z dnia 10 maja 1990 r. - Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych, art. 341 k.c. w zw. z art. 234 k.p.c. w zw. z art. 305⁴ k.c., art. 172 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 176 k.c. w zw. z art. 305⁴ k.c. Na tej podstawie uczestnik domaga się uchylenia zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, służy ochronie interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, umożliwia także uchylenie orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych. Nie będąc ogólnie dostępnym środkiem zaskarżenia orzeczeń umożliwiającym rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej poddawana jest wstępnej ocenie w ramach tzw. przedsądu, ustanowionej w art. 398⁹ k.p.c., mającej za cel zbadanie,

czy spełnia przesłanki przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. Stwierdzenie, że występuje co najmniej jedna z tych przesłanek uzasadnia przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Skarżąca łączy potrzebę rozpatrzenia jej skargi z wystąpieniem podstaw przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c., to znaczy z wystąpieniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego i z oczywistą zasadnością skargi.

Istotne zagadnienie dostrzega w potrzebie rozstrzygnięcia, czy dla udowodnienia przeniesienia posiadania urządzeń przesyłowych pomiędzy wnioskodawcą a jego poprzednikiem prawnym wystarczające jest wykazanie następstwa prawnego pomiędzy tymi podmiotami, czy też konieczne jest przedstawienie dowodów potwierdzających przeniesienie posiadania urządzeń przesyłowych. Oczywistą zasadność swojej skargi upatruje z kolei w jednoznacznie wadliwym - jej zdaniem - przyjęciu przez Sąd odwoławczy, że wykazanie następstwa prawnego jest równoznaczne z przeniesieniem posiadania urządzeń przesyłowych.

Przesłanka z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. wymaga wykazania, że przedstawione zagadnienie jest istotne, nowe, poważne, dotąd nierozwiązane w orzecznictwie sądowym, jego rozstrzygnięcie jest konieczne do rozstrzygnięcia tej konkretnej sprawy, ale zarazem nie ma charakteru jednostkowego lecz stanowi problem abstrakcyjny, który może wystąpić także w innych sprawach (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, niepubl.; z dnia 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, niepubl.; z dnia 26 czerwca 2008 r. niepubl.; z dnia 26 stycznia 2012 r., I PK 124/11, niepubl.).

Zagadnienie wskazane przez skarżącą nie ma takiego charakteru, dotyczy bowiem problemu, który był już rozpatrywany przez Sąd Najwyższy (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 3 stycznia 1969 r., III CRN 271/68, OSNCP 1969, Nr 10, poz. 177; z dnia 12 lutego 2015 r., IV CSK 280/14, nie publ.).

W orzeczeniach tych wyjaśnione zostało, że w przypadku posiadania służebności przesyłowej w zasadzie wydanie rzeczy polega na przejęciu przedsiębiorstwa przesyłowego, którego użyteczność jest zwiększana przez korzystanie z cudzej nieruchomości w zakresie odpowiadającym służebności

gruntowej, a samo przejęcie posiadania ma charakter czynności faktycznej i wiąże się z istotą prowadzonej działalności. W piśmiennictwie podnosi się przy tym, na co wskazywał także Sąd Najwyższy w orzecznictwie, że w wypadku uwłaszczenia z mocy ustawy następuje przeniesienie posiadania (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 stycznia 2015 r., V CSK 26/14, niepubl.).

Nie zachodzi również oczywista zasadność wniesionej skargi, skoro stanowisko prawne zajęte przez Sąd drugiej instancji odpowiada koncepcjom akceptowanym w orzecznictwie. Na marginesie tylko wypada zwrócić uwagę na sprzeczność konstrukcyjną wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Ta sama przyczyna nie może jednocześnie uzasadniać przesłanek z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c., gdyż nie może stanowić zarówno zagadnienia niewyjaśnionego i budzącego poważne wątpliwości jak i kwestii tak jednoznacznej i niewątpliwej, że naruszenie i będąca jego konsekwencją wadliwość rozstrzygnięcia dostrzegalne są bez potrzeby pogłębionej analizy sprawy.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy, stwierdzając, że nie zachodzą podstawy przedsądu wskazane przez skarżącą, a okoliczności sprawy nie świadczą o wystąpieniu innych przesłanek uzasadniających merytoryczne rozpatrzenie sprawy, odmówił przyjęcia skargi do rozpatrzenia (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).